

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ПАСАЖИРСЬКИХ АВТОБУСНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сироватка А., здобувач

*Харківський національний автомобільно-дорожній університет
alinavorona06@gmail.com*

На сьогоднішній день сфера міжнародного туризму постала перед кількістю викликів, спричинених кризами. До найбільших та найвпливовіших можна віднести COVID-19 та повномасштабну війну в Україні.

Туризм є чутливим до всіх економічних та політичних коливань, на індустрію гостинності впливають не тільки всесвітні пандемії, але і військові конфлікти і терористичні загрози, кліматичні зміни, коливання валют, фінансово-економічні кризи, зміни економічної ситуації в країні т.і.

У 2019 році почалась пандемія COVID-19, через яку туризм зазнав дуже сильного удару не тільки в Україні [1]. До пандемії українська індустрія гостинності мала проблеми з нестабільною політичною, економічною та соціальною ситуацією в країні та неналагодженим механізмом регулювання туристичної галузі, а ця криза ще більше поглибила проблеми розвитку українського туризму. З 24 лютого 2022 року на територію України почалося повномасштабне вторгнення, яке відбувається і по сьогоднішній день, стає складно спрогнозувати подальший вплив на дану сферу та особливості її функціонування. Пріоритетом є те, що Україна повинна брати приклад з країн, які пережили схожий досвід та продовжувати підтримувати галузь [2]. Ринок пасажирських автобусних перевезень в умовах воєнного стану може мати деякі особливості порівняно з нормальними умовами:

- зниження попиту: умови воєнного стану можуть призвести до зменшення попиту на пасажирські перевезення, оскільки багато людей можуть бути змушені залишити свої домівки або певні райони, а також зменшити мобільність населення;

- збільшення конкуренції: умови воєнного стану можуть також призвести до збільшення конкуренції на ринку пасажирських перевезень, оскільки багато компаній можуть спробувати збільшити свою частку ринку, щоб забезпечити більше прибутку;

- зміни у маршрутах та графіках: умови воєнного стану можуть також призвести до змін у маршрутах та графіках автобусних перевезень. Наприклад, можуть бути введені додаткові контрольні пункти або деякі ділянки доріг можуть бути закриті для руху транспорту;

- збільшення ризиків: умови воєнного стану можуть призвести до збільшення ризиків для пасажирів і перевізників. Наприклад, можуть з'явитися додаткові перешкоди на дорогах, зростати ризик нападів та терористичних актів;

- зміни у вартості: умови воєнного стану можуть призвести до змін у вартості автобусних перевезень. Наприклад, вартість палива може збільшитися, що призведе до збільшення вартості перевезення для пасажирів. Також можуть бути введені додаткові збори або платежі за збільшені ризики;

- зменшення доступності: умови воєнного стану можуть призвести до зменшення доступності автобусних перевезень для деяких місцевостей. Наприклад, можуть бути обмежені маршрути або призупинено перевезення до певних районів через небезпеку для пасажирів і перевізників;

- зміни у вимогах до безпеки: умови воєнного стану можуть також призвести до змін у вимогах до безпеки для пасажирів і перевізників. Наприклад, можуть бути введені додаткові вимоги до технічного стану автобусів, контроль за перевезенням пасажирів, та обмеження перевезень на певних ділянках доріг;

- збільшення ролі держави: умови воєнного стану можуть призвести до збільшення ролі держави у регулюванні ринку пасажирських перевезень. Наприклад, держава може вводити додаткові вимоги до перевізників та змінювати тарифи залежно від потреб населення і змін на ринку;

- збільшення попиту на деякі маршрути: умови воєнного стану можуть призвести до збільшення попиту на певні маршрути, які ведуть до зон бойових дій або евакуюють людей із зони конфлікту (це може призвести до зміни розкладів руху та тарифів на цих маршрутах);

- зміни у конкурентному середовищі: умови воєнного стану можуть призвести до змін у конкурентному середовищі на ринку пасажирських автобусних перевезень. Наприклад, певні перевізники можуть призупинити свою діяльність через небезпеку або збільшення вартості палива та інших ресурсів, що може змінити баланс сил на ринку;

- необхідність забезпечення екстреного транспорту: умови воєнного стану можуть також призвести до необхідності забезпечення екстреного транспорту для військових, медичного персоналу, громадян, які потребують допомоги та інших осіб. У такому випадку можуть бути введені додаткові маршрути та змінені розклади для забезпечення потреб населення;

- необхідність дотримання додаткових правил та норм безпеки: умови воєнного стану можуть призвести до необхідності дотримання додаткових правил та норм безпеки, щоб забезпечити безпеку пасажирів та персоналу автобусів. Це може включати вимоги щодо огляду багажу та перевірки документів на контрольних пунктах, додаткові процедури безпеки на автобусних станціях та під час посадки пасажирів;

- потреба у додаткових ресурсах: умови воєнного стану можуть призвести до збільшення потреби у додаткових ресурсах, таких як паливо та запасні частини для автобусів. Це може призвести до збільшення вартості експлуатації автопарку та зміни цін на квитки;

- потреба у співпраці з військовими та правоохоронними органами: умови воєнного стану можуть призвести до необхідності співпраці з військовими та правоохоронними органами для забезпечення безпеки та контролю за рухом пасажирських автобусів на території. Це може включати відповідні перевірки та обмеження на рух автобусів на певних ділянках доріг, що може змінити розклади руху та тарифи;

- зміна маршрутів та графіків руху: умови воєнного стану можуть призвести до зміни маршрутів та графіків руху пасажирських автобусів. На деяких ділянках доріг можуть бути обмеження на рух, що може змінити маршрути та розклади руху автобусів. Також, зміна політичної та соціальної ситуації може призвести до зміни популярності деяких маршрутів та збільшення попиту на інші;

- збільшення конкуренції: умови воєнного стану можуть призвести до збільшення конкуренції на ринку пасажирських автобусних перевезень. З одного боку, це може призвести до зниження цін та збільшення вибору для пасажирів. З іншого боку, це може призвести до зниження прибутків для перевізників та зміни їхньої стратегії маркетингу та розвитку бізнесу;

- зміна попиту на послуги: умови воєнного стану можуть призвести до зміни попиту на послуги пасажирських автобусних перевезень. Наприклад, зниження туристичного потоку та збільшення потреби в евакуації можуть призвести до зменшення попиту на деякі маршрути та збільшення попиту на інші.

Умови воєнного стану можуть мати значний вплив на ринок пасажирських автобусних перевезень, тому важливо, щоб перевізники були готові до змін та відповідали вимогам безпеки та співпрацювали з державними органами для забезпечення максимальної безпеки для пасажирів та персоналу [3].

Крім того, умови воєнного стану можуть призвести до зміни законодавства та правил, які регулюють діяльність пасажирських перевізників. Наприклад, можуть бути введені нові правила безпеки, змінені умови отримання ліцензій на перевезення, або заборонені певні маршрути через зони конфлікту. Пасажирські перевізники повинні бути готовими до таких змін та дотримуватися законодавства, щоб уникнути штрафів та інших негативних наслідків.

Окрім пасажирських перевізників, на ринок пасажирських автобусних перевезень впливають також інші фактори, наприклад, діяльність інших видів транспорту, зокрема залізничного та повітряного, а також стан доріг та інфраструктури в цілому. Умови воєнного стану можуть призвести до зменшення конкуренції на ринку транспортних послуг, оскільки деякі пасажирські перевізники можуть переходити на інші види транспорту або взагалі уникати поїздки.

У цілому, ринок пасажирських автобусних перевезень в умовах воєнного стану є складним та непередбачуваним. Пасажирські перевізники повинні бути готовими до змін та адаптації до нових умов, забезпечувати безпеку своїх пасажирів та дотримуватися законодавства.

Додатковим фактором, який може вплинути на ринок пасажирських автобусних перевезень в умовах воєнного стану, є зміна попиту на транспортні послуги. У таких умовах, пасажирські перевізники можуть стикатися зі зменшенням кількості пасажирів, оскільки деякі люди можуть уникати поїздки через страх за свою безпеку або з інших причин. Це може призвести до зменшення прибутків пасажирських перевізників та збитків для їх бізнесу.

Наступним фактором, який варто врахувати, є підвищення рівня ризику для пасажирів та перевізників. Умови воєнного стану можуть призвести до збільшення кількості інцидентів та аварій на дорогах, терористичних актів та інших небезпечних ситуацій. Пасажирські перевізники повинні вживати додаткових заходів безпеки, щоб зменшити ризик для своїх пасажирів та персоналу [2].

Крім того, умови воєнного стану можуть вплинути на зміну маршрутів та розкладів автобусів. Залежно від стану безпеки в різних регіонах, можуть змінюватися маршрути та розклади, щоб забезпечити безпеку пасажирів та уникнути зон конфлікту. Це може призвести до затримок та перебоїв у роботі пасажирських перевізників.

Для того, щоб забезпечити безпеку пасажирів, пасажирські перевізники можуть вживати такі заходи, як перевірка та забезпечення безпеки транспортних засобів, перевірка пасажирів та їх багажу на наявність небезпечних предметів, забезпечення постійного зв'язку з пасажирами та спостереження за умовами на дорогах. Пасажирські перевізники також можуть співпрацювати зі структурами безпеки та державними органами для забезпечення максимальної безпеки своїх пасажирів.

З іншого боку, в умовах воєнного стану, пасажирські перевізники можуть використовувати нові можливості та стратегії для збільшення своєї прибутковості. Наприклад, пасажирські перевізники можуть змінювати свої маршрути та розклади, щоб відповідати змінам в попиті на послуги. Вони також можуть працювати над розширенням своєї мережі маршрутів, залученням нових клієнтів та партнерів, а також підвищенням якості своїх послуг.

Крім того, пасажирські перевізники можуть використовувати різні маркетингові стратегії, такі як знижки та промо-акції, щоб залучити нових клієнтів та зберегти своїх постійних пасажирів. Важливою частиною таких стратегій може бути створення іміджу компанії, яка забезпечує найвищий рівень безпеки своїх пасажирів та відповідальної поведінки в умовах воєнного стану.

Отже, умови воєнного стану мають значний вплив на ринок пасажирських автобусних перевезень, який вимагає від пасажирських перевізників додаткових зусиль для забезпечення безпеки пасажирів та підтримки свого бізнесу в умовах непевності.

Література

1. UNWTO and COVID-19: веб-сайт. URL: <https://www.unwto.org/international-tourism-and-covid-19> (дата заернення: 03.04.2023).
2. Ukraine Launches War Tourism For Those That Are Brave Enough To Visit : веб-сайт. URL: <https://www.traveloffpath.com/ukraine-launches-wartourism-for-those-that-are-brave-enough-to-visit/> (дата звернення: 01.04.2023).
3. Ukraine war: international tourism hit as Russian travellers disappear: веб-сайт. URL: <https://theconversation.com/ukraine-war-internationaltourism-hit-as-russian-travellers-disappear-187121> (дата звернення 02.04.2023).